

Міністерство освіти і науки України
Комітет з фізичного виховання і спорту МОН України
Сумська обласна державна адміністрація
Управління молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Тартуський університет (Естонія)
Сумський державний університет

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(Україна, Суми, 14–15 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ПЛАВАННЮ ШКОЛЯРІВ

Смолякова І. Д., к. пед. н., доц.,
Петелкакі В. Ф., доц., зав. каф., Петелкакі В. В., ст. викл.
Одеський національний політехнічний університет
irina.smolyakova@ukr.net

У теперішній час підготовленість з плавання населення України залишається ще дуже низькою. В умовах дефіциту басейнів, великої кількості дітей, підлітків, молоді, що не вміють плавати, і збільшення нещасних випадків на воді є актуальною соціальною проблемою з пошуку, розробки та впровадження сучасних ефективних методик, що дозволяють поліпшити процес навчання плаванню.

Традиційний підхід до навчання плаванню школярів передбачає таку послідовність вивчення: кроль на грудях, кроль на спині, дельфін, брас.

За варіативною методикою можна починати навчання з брасу. Потреба у навчанні плаванню брасом пов'язана з великим прикладним значенням даного способу плавання, більш економічним пересуванням, здатністю пропливати велику за метражем дистанцію, можливістю транспортування у складних ситуаціях.

Інноваційний підхід передбачає навчання плаванню в такій послідовності: брас, кроль на грудях, кроль на спині, дельфін.

Процес навчання плаванню брасом може починатися з першого класу загальноосвітньої школи, адже більшість нещасних випадків на воді, за результатами досліджень, трапляються саме з дітьми даного віку у зв'язку з відсутністю навичок плавання і відчуття небезпеки. Крім того, у цьому віці дітей легше навчити плаванню через відсутність страху, більшу довіру до тренера-викладача, сприятливого сенситивного періоду формування координаційних здібностей.

Зараз шкільні навчальні програми із загальноосвітніх предметів перевантажені. Фізична активність молодших

школярів обмежена з причин зростаючого розумового та емоційного навантаження, які можуть призвести до виникнення психосоматичних захворювань. Заняття з плавання сприяють оптимізації відновлювальних процесів в організмі дитини. Їх рекомендується проводити у позаучбовий час.

Працюючи зі школярами в басейні Одеського національного політехнічного університету (ОНПУ), ми дотримувались нашої методики проведення занять. Згідно з нею, для формування навички плавання заняття зі школярами рекомендується проводити не менше ніж 2-3 рази на тиждень.

Інтенсивне навантаження на занятті зі школярами викликає втому, а помірне – сприяє зняттю стресу, підвищує емоційний стан дитини. Тому навантаження не має бути надмірним, повинно підтримувати і розвивати фізичні якості школярів, відновлювати розумову працездатність дітей молодшого шкільного віку і залежати від мети і завдань заняття.

У підготовчій частині ми використовували 5-10-ти хвилинні комплекси вправ для навчання плаванню. Ці вправи складаються з: вступних вправ; загальнорозвиваючих вправ (на суші та у воді); вправ на техніку виконання різних способів плавання; імітаційних вправ на вивчення, засвоєння і вдосконалення гребкових рухів рук; вправ для ніг.

Основна частина заняття на початковому етапі навчання будувалася з використанням допоміжних, підтримуючих засобів: плавальних пасків, дощок, що сприяють «комфортності» перебування у водному середовищі та правильному виконанню вправ вказаним способом.

У заключній частині давалися вправи на релаксацію, зняття напруження м'язів та відновленню дихальної та серцево-судинної систем.

Навчання плаванню дітей молодшого шкільного віку може бути ефективним за умови поєднання традиційних та інноваційних методів навчання, психологічної готовності до занять і використання особистісно орієнтованого підходу при навчанні школярів.